

ተስከር ዝለመደ ሕሙም ርእዮ የምባሁኝ፡ ጽግዕተኛ ፖለቲካዊ ባህሪ ጎይታ ብምርካቡ ይስሕኝ፡

ስርቂ፣ ሐሶት፣ ፍሽኩልና፣ ተጸባይነት፣ ተንበርካኸነት፣ ጽግዕተኝነት ኣብ ኩሎም ብሄራትን ብሄረ ሰባትን ህዝብታት ኤርትራ ቅቡል ኣይኮነን ጽዮፍን ውጉዝንዮ። ግን ከኣ ከምቲ ካብ ስርናይ ክርዳድ ዘይጠፍእ፡ ሳሕቲ ብደረጃ ውልቀ ሰባት የጋጥም ወይ ይረኣዮ። ከምኡ እንከጋጥም ብሕብረተ-ሰብና ዝወሃቦ ስም ሕማቕ ኣማል ዝብልዮ። እቲ ሕማቕ ኣመል ካበይ መጺኡ ወይ ከመይ ማዕቢሊ ንምሕባር ከኣ ሕማቕ ማዕቢያ ክብል ይገልጻ። ሓቂዮ ኩሉ ኣማል ወይ ጠባይ ናይ ሰባት ምስ ኣተግባብያ ዝተኣሳሰረዮ ዝብል ምሉእ መደምደምታ ንምሃብ 'ኳ ዝኸብድ እንተኾነ፡ ማዕቢያ ዝለዓለ እጃም ከም ዝወሰድ ግን ዘከራኸር ኣይኮነን።

እቲ ዘኸርዕ ባህሊ ሕብረተ-ሰብና፡ ንሕማቕን ጽቡቕን ፈላጊ ኣተሓሓዛ ወይ ኣተሃናንጻ ወሳኒ ግደ ከም ዘለዎ ክገልጽ እንከሎ ድማ፡ "ቆልዓ ብንእሱ ቆርበት ብርሕሱ" ብዝብል ሓጺርን ገላጽን ምስላ መልሲ ይህቦ። ስለምንታይሲ ብርሕሱ ብግቡእ ዘይተወገነ ቆርበት፡ ከም እንደነገሩ ተግጻጻፍ ምስ ነቐጸ ከተዕርዮ ከበድዮ። ካብ ቅቡልን ንቡርን ባህሊ ሕብረተ-ሰብ ፍጮ ወጺኡ፡ ምስ ስርቂ፣ ሐሶት፣ ፍሽኩልና፣ ጭካኔ፣ ተጸባይነት፣ ተንበርካኸነት ተላማዶ ዝግበዩ ቆልዓ፡ ክንዲ-ሰብ ምስ ኮነ ኣይፋልካን ከምኡ ኣይትግበር ነውሪዮ። ኩንንዮ። ካብ ህዝብኻ ዝገጽል ሕማቕ ኣመልዮ ኢልካ ብምግሳጽ ናብ ኣወንታዊ ኣተሓሳስባን ኣካይዳን ክትመልሶ ዘሎ ዕድል ኣዝዩ ጸቢብዮ።

ነዚ ቆርበት ብርሕሱ ቆልዓ ብንእሱ ዝብል ምስላ፡ ናብ ፖለቲካን ፖለቲካዊ ኣረኣእያን ቀይርና ክንሪኦ ምስ እንፍትን ድማ፡ ተመሳሳሊ ውጽኢት ኢና ንረክብ። ካብ ብጊሓቱ ካብ ፖለቲካዊ ኣፍልጦን ንቕሓትን ዝምንጩ፡ ናይ ህዝባውነት፣ ደሞክራሲያውነት፣ ግሉጽነትን፣ ሕጋውነት፣ ርእሰ ተላማንነት ኣንፈት ከይሓዘ፡ ብኣንጻሩ ሐሶት፣ ምድንጋር፣ ምፍልላይ፣ ካብ ፍርሒ ዝነቅል ኣምልኾ፣ ሕረድ ጉመድ ዝመለለይኡ ጭካኔ፣ ገልበጥ በጥ ብዝብል ፖለቲካዊ ኣረኣእያ ተመልሚሊ ዝግበዩ ፖለቲካዊ ውድብ መንገዱ መንገዱ ጥፍኣት ምኻኑ ፍሉጥዮ። ብዝኾነ ናይ ታሪኽ ኣጋጣሚ ጎቢዙ፡ ፖለቲካዊ፣ ቁጠባዊ፣ ማሕበራውን ባህላውን መትንታት ሃገር ናይ ምቁጽጽር ዕድል እንተረኸቡዎን፡ ካብ ማዕቢያኡ ርሒቐ ቅነዕ ኣተሓሳስባን ንጹር ህዝባዊ ፖለቲካዊ መትከልን ክውንን ምጽባይ ኣይክኣልን። ስለምንታይ "ቆርበት ተበላሽያ ኣብ ምንታያ ኣብ ምንፋሓ፡ ኣይ ኣብ ምንፈሓን ኣብ ምጥባሓ" ከም ዝተባህለ፡ ካብ ህንጻቱ ጀሚሩ ዳግም ከምዘይዕረ ኮይኑ ኣእምሮኡ ዝተበከለ ፖለቲካዊ ውድብ ስለዝኾነ፡ ናታይ ኢሊ ዝተኣማመነሉ፡ ንህዝቢ ዘርብሕን ብህዝቢ ቅቡል ዝኾነን ሓራ ፖለቲካዊ መትከል ክውንን ከቶ ኣይክእልን።

ናብ ባህሪ፡ ተግባርን ፕሮጋንዳዊ ጎስጓስን ህግደፍ ንመለሱ፡ ህግደፍ ካብ ውልደቱ ካብታ ኩልና ንሕበናላ እንኮ ሃገራዊ ሓርበኝነት ወጻኢ፡ ብደረጃ ስትራቴጂን ስልትን ዝንበብ ዝምዘን ንጹር ሓራ ፖለቲካዊ መስመር ከም ዝነበሮን ዘለዎን ዝሕብር መረዳእታ የለን። ንሱ ባዕሉ ሓቀኛ ህዝባዊ፣ ደሞክራሲያዊ፣ ሕጋዊ፣ ፍትሓዊ ባህሪ ከም ዝነበሮን ከም ዘለዎን ብጭቡጥ መርተዖ ኣደጊፉ ከቕርብ ኣይኸእልን። ብተግባር ልዕሊ ህዝቢ ደኣምበር፡ ትሕቲ ህዝቢ ምኻኑ ዘመልክት ኣሰራርሓ ኣይነበሮን። ንህዝቢ ብምቕሉልነት ቀሪቡ ምሂሩ ኣዕጊቡ ኣብ ጎኑ ዘሰልፍ ዘይኮነ፡ ብኣንጻሩ ካብ ውልደቱ ክሳብ ሎሚ ብፖለቲካዊ ድሕረት ብምርስሳን፣ ብምፍርራሕ፣ ብግፋ ብሓይሊ ይጥቀም ምንባሩን ምህላውን ኣብ ባይታ ዝነበረን ዘሎን ሓቂ ምስክርዮ። ካብ ዜጋታትን ህዝብታትን ንዝቐርበሉ ሕቶ መሰል ሕቶ ደሞክራሲ ብፍጹም ፋሽሽታዊ ጭካኔ ብጥይት ዝምልስ ፈራሕ፡ ግን ድማ ጨካን ንምኻኑ ብዙሕ ህዝቢ ዝፈልጦ ብደም ዝጨቀወ ተግባሩ ብኣብነታት ንምቕራብ ይከኣል። ኣብ 1994 ኣብ ማይ ሓባር ኣብ ልዕሊ ውጉኣት ሓርነት ዝፈጸሞ ኢ-ሰብኣዊ ጨፍጫፍ ከኣ፡ ሓደ ካብቲ ብዙሕ መግለጺ ፋሽሽታዊ ተግባሩዮ።

አብ ፕሮፖዛንዳዊ ኅሰንሳት ግን፡ ብአንጻር ደርባዊ ፖለቲካዊ ባህሪኡን ፋሽሽታዊ ተግባሩን ኮይኑ ክቐርብ ይደሊ። ካብ ዝኾነ ግዳማዊ ተጽዕኖ ነጻ ኮይኑ፡ አብ ገዛእ ርእሱ ከም ዝተኣማመን፡ ህዝቢ ዝማእከሉ ንጹር ህዝባዊ ዝኾነ ሓራ ፖለቲካዊ መትከል ከም ዝኸተል ከደናግር ይፍትን። ካብ ህዝቡ ኮብሊሉ ውሕስነት ቀጻልነቱ አብ ናይ ግዳም ሓይልታት ገይሩ ከም ዘሎ ከም ዝፍለጥ ኣይፈልጥን። አብ ልዕሊ ዜጋታትን ህዝብታት ኤርትራ እናፈጸሞ ዝመጽእን ዝፍጽሞ ዘሎን ዘሰካኸኸ ፋሽሽታዊ ተግባር፡ ምስ ሓራ ፖለቲካዊ መስመር ከብድን ሕቕን ምጅኑ ህዝቢ ከም ዝርዳእ ኣይግንዘብን። ብዋጋ ህይወትን ቀጻልነትን ህዝብታት ኤርትራን ልኡላዊ ግዝአት ኤርትራን አብ ሕርያ ናይ ግዳም ጎይቶት ጸፋዕፋዕ ይብል ምህላው ዝተነቐሓሉ ኣይመስሎን። ተዓሲቡ ካብቲ ሓደ ናብቲ ካልእ ብመን ብዙሕ ገንዘብ ከፈለን ኣያ ክኸውን ይኸእልን እናዓቀነ ይነብር ከም ዘሎ ምስጢር ውሻጦ ገይሮ ስለ ዝወሰዱ፡ ማሕበራሲብ ዓለም ብሓፈሻ፡ ዓበይቲ መንግስታት ድማ ብፍላይ ከም ዝጸልእዎን ዝጸብእዎን ግን ከአ አብ ሓጺናዊ እምነቱ ጸኒዑ፡ አብ ሓራ ፖለቲካዊ መስመሩ ተሰራቱ ከም ዝመከቶምን ዘምከኹምን ገይሩ ይሰብኹ።

ውሕስነት ቀጻልነት ፖለቲካዊ ስልጣኑ አብ ህዝብታት ኤርትራን ሓራ ፖለቲካዊ መስመሩን ዘይኮነ፡ አብ ናይ ግዳም ጎይቶት ዝተኣማመን ርእሱ ዘይኸእል ጽግዕተኛ ምጅኑ ናይ ቀረባ አብነት ግን፡ ልኡኽ መንግስቲ ኣሜሪካ አብ ዝሓለፈ ቅኒያን ናብ ኤርትራ ዑደት ክገብር'ዩ ካብ ዝተባህለሉ ጀሚሩ ብቐጥታ ብመራኸቢታቱን ብተዘዋዋሪ ብዕሰባቱን ከመሓላልፎ ዝቐነዩ ናይ እንቋዕ ሓጎሰና፡ እንቋዕ ገጽ ኣሜሪካ መለሰልና፡ ርእሰ ሓያል ጎይታ ረኽብና ዝቐኒቱ ሕሱር ተንበርካኺ ፖለቲካዊ ኅሰንሰዩ። ኣመሪካ ትማልን ሎሚን ኣንጻር ረብሓን መሰልን ህዝቢ ኤርትራ እናበለ ንአስታት 18 ዓመታት ከስመዖ ዝጸንሐ፡ ካብ ናይ ውሉድን ወላድን ፖለቲካዊ ሕንቃቕ ዝምንጩ ቁዛመ ንትዕዘብቲ ገዲፍና፡ መንግስቲ ኣሜሪካ ናብ ኤርትራ ዝገበሮ ዑደት አብ ክልተኣዊ ረብሓታት ዝተሰረተ ግሉጽን ሕጋውን ሽርክነታዊ ስምምዕ ንምግባር ድዩ ወይስ ንብጹሕ ውላዱ ህግደፍ ደራሪዙ፡ አብ ምብራቕ ኣፍሪቃን ገማግም ቀይሕ ባሕርን ሃገራዊ ስትራቴጂካዊ ረብሓታቱ ንምርግጋጽ ዝብል ዛዕባ ብአንክሮ ምክትታል ምትንታን ስለዚ ከአ እቲ ዕላማ ኣንጻር ረብሓና ምጅኑ ተረዲእካ ምቅላስ ኣገዳሲዩ።

ናተይ ዝብሎ ፖለቲካዊ መንነት ዘይብሉ ካብ ህዝቢ ኤርትራ ዝኹብለለ ህግደፍ ኣምለኸቱን ወድዓውያን መጋበርያታቱን ነቲ ጸሓይ ዝሃረሞ ከዳዕ ጽግዕተኛ ባህሪኡምን ጸረ-ህዝቢ ተግባሮምን ዘንጊዖም፡ ሓራ ፖለቲካዊ መትከል ኣለና ክብሉ ሕፍረት ዘይስመዖም ዓዋሉ ብምጅኖም ምብር፡ ከምኡ ክብሉ ዘኸእሎም ውሽጣዊ ሞራል የብሎምን። እዚ ናይ ለንቀነ ውኻዕካዖም ከአ፡ ተስካር ዝለመደ ፈታዊ ከብዱ ሕሙም ርእዩ የምባሁኹ፡ ጽግዕተኛ ፖለቲካዊ ባህሪ፡ ጎይታ ብምርካብ ይስሕቕ ንዝብል ብሂል ዘረጋግጽዩ።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 30-04-2018